

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" №52. Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 30 99

X 20-00-124/19.08.2020г.

Изх № ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

.....

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА” .....

ОТНОСНО: *Постановление №199 на Министерския съвет от 7 август 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за общественото осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица (НООСЛБГРЧ) (Обн. ДВ. бр. 71 от 11 август 2020 г.)*

Във връзка с измененията и допълненията в НООСЛБГРЧ, направени с ПМС №199 от 7 август 2020 г., и на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП)* изразявам следното становище:

Съгласно разпоредбите на чл. 4, ал. 6 от *Кодекса за социално осигуряване (КСО)*, съответно чл. 1, ал. 6 от НООСЛБГРЧ самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, на които е отпусната пенсия се осигуряват по свое желание. Видно от тези разпоредби правото на самоосигуряващите се лица, на които е отпусната пенсия да не се осигуряват за държавното обществено осигуряване е *ex lege* (по силата на закона) с настъпването на факта, без да са необходими никакви допълнителни действия от тяхна страна.

На основание чл. 4, ал. 11 от КСО редът за осигуряване на самоосигуряващите се лица се урежда от наредба, издадена от Министерския съвет. В този смисъл, когато

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

същите лица желаят да се осигуряват за държавното обществено осигуряване начинът и редът за изразяване на това тяхно волеизявление се уреждат с НООСЛБГРЧ.

От 11 август 2020 г. с направеното изменение в чл. 1, ал. 6 на НООСЛБГРЧ се променя начинът, по който самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, на които е отпусната пенсия, изразяват желанието си да се осигуряват, като за лицата:

1. които не са прекъснали или прекратили трудовата си дейност, съответно осигуряването си, след като им е отпусната пенсия, достатъчно условие е да продължат да подават в НАП данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. По силата на посочената разпоредба самоосигуряващите се лица имат задължение да подават данни в НАП относно осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, допълнителното задължително пенсионно, дните в осигуряване и др. Тези данни от самоосигуряващите се лица се подават с декларации обр. №1 или обр. №5, приложения №1, съответно №3 към чл. 2, ал. 1 от *Наредба № Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица* (Наредба № Н-13).

2. които започват трудова дейност след като им е отпусната пенсия осигуряването им за държавното обществено осигуряване възниква с подаване на декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП до компетентната териториална дирекция на НАП (декларация ОКД-5), подписана от самоосигуряващото се лице (чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧ). В тези случаи осигуряването възниква от датата, на която е подадена декларацията.

3. които са прекъснали осигуряването си след като им е отпусната пенсия – с подаването на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, като в тези случаи осигуряването се възобновява не по-рано от 1-во число на месеца, предхождащ месеца, през който са подадени данните.

Важно е да се отбележи, че с влизане в сила на изменението на чл. 1, ал. 6 от НООСЛБГРЧ самоосигуряващите се лица, които не са прекъснали или прекратили трудовата си дейност, съответно осигуряването си, след като им е отпусната пенсия или когато същите лица възобновяват осигуряването си, не е необходимо да подават в

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

компетентната териториална дирекция на НАП декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП (декларация ОКД-5).

Съгласно §4 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС №199 от 07.08.2020 г. същият режим се прилага и за самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, на които е отпусната пенсия и които до 11 август 2020 г. са подавали данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.

Съгласно новата ал. 8 на чл. 1 самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, на които е отпусната пенсия, могат да променят вида на осигуряването си за всяка календарна година с подаване на декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП от 1 до 31 януари на съответната календарна година. При прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност, както и при започване на друга трудова дейност през календарната година, самоосигуряващото се лице не може да променя вида на осигуряването.

Обръщам внимание, че самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, на които е отпусната пенсия, и попадат в кръга на лицата, подлежащи на задължително здравно осигуряване в Националната здравноосигурителна каса, определен с чл. 33, ал. 1, т. 1- 6 от *Закона за здравно осигуряване (ЗЗО)*, подлежат на задължително здравно осигуряване и по реда на чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЗО.

19.8.2020 г.

X

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП
Signed by: Plamen Lyubomirov Dimitrov

